

УДК 657.1:004

ЯК ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ МОЖУТЬ ЗМІНИТИ МЕТОДОЛОГІЮ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

ТЕТЯНА СЛЬОЗКО,
канд. екон. наук, доцент
кафедри бухгалтерського
обліку Київського національного
торговельно-економічного
університету

У статті показано, як під впливом інформаційних технологій змінюється методологія бухгалтерського обліку, і як із-за цього змінюється процедура створення та надання облікової інформації для користувачів.

Ключові слова: інформація, користувачі, методологія обліку, комп'ютеризація, інформаційні технології.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Розвиваючись разом із економікою та суспільством бухгалтерський облік став важливим комунікаційним інструментом у загальному інформаційному просторі. Інформація, створена обліковою системою, сприяє стабільному і ефективному функціонуванню економіки, перспективам росту конкурентоспроможності, фінансовій стійкості та інвестиційній привабливості. Важливе місце у створенні такої інформації мають найновіші технічні засоби, використання яких впливає не лише на практику обліку, а й коригує так чи інакше методи і прийоми його ведення, тим самим змінюючи облікову методологію. Такі питання є важливими у розвитку облікової науки і тому потребують глибокого вивчення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій із зазначеного питання дозволяє стверджувати, що у цьому напрямку проводяться необхідні наукові пошуки, зокрема у працях: С.Івахненкова [1], С.Кузнецової [2], Є.Мниха Є. і О. Брадул [3], Ю. Кузьмінського [4], Н.Костяник [5], В.Сопко [6], Д.Марченко [7], авторки цієї статті [8] та багатьох інших, однак чи не найвизначнішою працею у цьому напрямку стала монографія дослідника облікової теорії М.Ю. Медведєва [9]. Запропонована у ній комп'ютерна форма обліку надзвичайно прогресивна, навіть революційна, однак чи можлива сьогодні її реалізація? Очевидно, що не зовсім. Вона зустріється на своєму шляху з багатьма проблемами, які й розглядатимуться у цій статті.

Мета статті. Проаналізувати проблеми, пов'язані з реалізацією запропонованої М.Ю. Медведєвим революційної комп'ютерної форми обліку, та показати її суттєвий вплив не лише на практику, а й на методологію бухгалтерського обліку.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Свої дослідження М.Ю.Медведєв розмістив на так званому дослідницькому полігоні, який являє собою суспільство, що досягло кінцевого ступеня екаунтизації, в сенсі упорядкованості і логічної завершеності облікових принципів, що застосовуються. Це – комплекс процедур, розміщених автором у наступній послідовності: (1) комп'ютерна мережа, (2) відміна готівкового обороту, (3) реєстрація юридичних осіб, (4) операційні дані ІСУ, (5) необхідне технічне забезпечення, (6) консолідація балансів, (7) відміна комерційної таємниці, (8) реєстрація договорів (угод), (9) контроль за забезпеченням угод, (10) реєстрація умовних угод, (11) розірвання угод, (12) декларування ціни товару, (13) штрафні санкції, (14) умовні зобов'язання, (15) відповідальність за неоптимальну покупку, (16) оподаткування, (17) ліквідація юридичних осіб, (18) професія [9, с. 679–714].

Якщо взяти за основу присвоєні позначення кожному блоку процедур, то можна отримати деяку модель ланцюга взаємопов'язаних процедур формування інтегрованої бази облікових даних, кінцевою метою якої є задоволення інформацією будь-яких користувачів і у будь-який час (рис. 1). Кожний елемент цього ланцюга виконує ті чи інші функції у процесі створення облікової інформації, однак зважаючи на встановлені обсяги статті, зупинимося на найважливіших.

(1) Комп'ютерна мережа. Вважається, що облік (від первинного до усіх форм облікових реєстрів) виконується виключно технічними засобами, звідки беруть початок усі інші елементи цієї форми обліку.

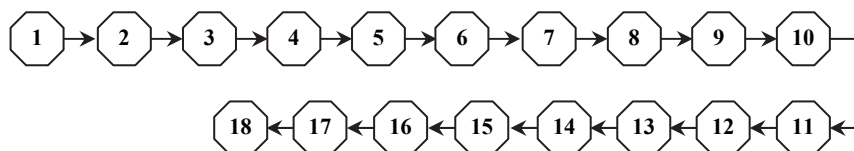

Рис. 1. Модель інтегрованої бази облікових даних для будь-яких видів звітності

Джерело: власна розробка автора на основі ідеї комп'ютерної форми обліку М.Ю. Медведєва [9]

(2) *Відміна готівкового обороту.* Висувається передбачення, що усі розрахунки у майбутньому суспільстві почнуть здійснюватися виключно на безготівковій основі, оскільки кожен громадянин зможе здійснювати трансакції (банківські переведення, латинське «transaction» – угода, погодження) із свого рахунку. У таких умовах громадянин матиме тільки один банківський рахунок в єдиній комп'ютерній мережі [9, с. 680].

Мушу розчарувати автора, навівши хоча би два аргументи. Перший, відомий усім, – так звані «хакерські» атаки на банківські рахунки, які нерідко призводять до суттєвих втрат клієнтів, чий рахунок підпали під подібну атаку. У випадку, коли клієнт має декілька рахунків, то знищивши один, залишаться інші, на яких якась частина коштів збережеться. Якщо ж усі кошти будуть акумульовані на одному рахунку, то клієнт може за секунду втратити усі кошти. Це призведе до недовіри громадян до банківської системи, а в результаті до її нестабільності, що ми вже проходили не раз.

Другий аргумент – це кардинальне небажання представників бізнесу відмовитися від готівкового обороту. Вони навіть пролобіювали собі у вищому законодавчому органі влади закон, за яким мають повне право розраховуватися з постачальниками чи покупцями готівкою, що веде до повної відсутності будь-якого контролю за рухом таких грошей, який зміцнює тіньову економіку. Автор вказує, що скоріше за все виконувати і гарантувати усі трансакції буде держава [9, с.681], хоч тут же він наголошує на виникненні небезпечності з приводу можливості держави організувати трансакції необхідним чином.

(3) *Реєстрація юридичної особи.* Вона може і має бути пов'язана із створенням інформаційної системи управління (далі – ІСУ), за допомогою доступу до якої держава могла б контролювати господарську діяльність об'єкта. Також ІСУ могла би бути викорис-

тана для реєстрації підприємства. Він вважає, що реєстрація юридичної особи здійснюється під час підключення до мережі сервера: наданий доступ – є підприємство, нема доступу – нема підприємства. Сервер має функціонувати, поки юридична особа діє; підприємство за умовами договору підключення не може від'єднати його від мережі. Створення ІСУ підприємства виявиться рівносильним створенню самого підприємства, що повністю відповідає меті його реєстрації. Таким чином, реєстрація юридичної особи перетвориться у досить віртуальну процедуру, яка не потребує нічого, окрім внесення статутного капіталу. Це дуже близька за духом буде реєстрація, як користувачів програмного забезпечення у Інтернеті [9, с. 681].

Контраргумент такий: а як же буде існувати армія чиновників, якщо так просто буде проводитися реєстрація? Більш за все, що вони не дозволять цього робити. Однак тут цілком правильна думка автора, це, дійсно, надзвичайно необхідне запровадження нового підходу до реєстрації підприємства, що дозволить хоч якимсь чином подолати хоча б на мінімальному рівні корупцію у державному апараті та кардинально зменшити кількість чиновників.

(4) *Операційні дані ІСУ.* Надання суб'єктами обліку періодичної звітності буде замінено постійним доступом контролюючого органу до операційних даних, що накопичують суб'єкти обліку на своїх серверах. Контролюючий орган буде в змозі самостійно формувати будь-які звіти за допомогою стандартних алгоритмічних процедур. Держава зможе не тільки періодично генерувати звітність суб'єктів, але й здійснювати оперативний контроль за їх господарською діяльністю. Будуть створені програмні засоби, що забезпечують автоматичне сканування і аналіз бухгалтерської інформації, що зареєстрована на сервері. У порівнянні із сучасними камеральними і виїзними перевітками наявний прогрес: помилка чи зловживання можуть бути виявлені не після надання

квартальної звітності, а зразу ж після їх завершення. Самостійне складання і надання періодичної звітності податковим органам залишиться ознакою книжкової форми обліку, разом із якою піде в минуле [9, с. 683].

Цей аргумент не потребує контраргументів, навпаки, це справжній прогрес у методології обліку для створення будь-якої звітності і для будь-яких користувачів у єдиній інтегрованій базі даних. Тут не тільки держава в особі податкових органів зможе періодично генерувати звітність суб'єктів, проводячи свій контроль за діяльністю підприємств; її можуть використовувати для своїх цілей будь-які інші не лише зовнішні, а й внутрішні користувачі. І це є чи не найважливішим, коли будь-який менеджер підприємства із інтегрованої бази даних зможе оперативно відбирати необхідну інформацію для управлінської звітності, щоб своєчасно приймати ті чи інші управлінські рішення. Однак тут виникає контраргумент: що тоді робити з комерційною таємницею управлінського обліку? Автор пропонує її відмінити. Ідея хороша, але ж це утопія чи може не утопія?

(7) *Відміна комерційної таємниці.* Автор намагається нас переконати, що досягти цього все-таки можна за умови виконання окремих вимог шляхом уніфікації даних, для чого пропонує бухгалтерську інформацію означати наступними параметрами: (а) повним переліком реквізитів ІСУ; (б) розподілом реквізитів за окремими таблицями і відносинами між такими таблицями (структура бухгалтерських даних (далі – БД)). Уніфікація операційних даних має бути підтверджена законодавчими заходами: обов'язковими параметрами ІСУ, а також заборонаю, яка адресована державним інстанціям; вимаганням від суб'єктів обліку показників, вирахованих на основі необов'язкових реквізитів. Тобто: ніяких інших обов'язкових аналітичних ознак, крім обов'язкових, бути в ІСУ не повинно. Для цього нормативну документацію з бухгалтерського обліку доведеться скласти не в звичному сьогодні текстовому вигляді, а у вигляді математичних алгоритмів – в усякому випадку, на суворо формальній основі [9, с. 683–684].

Слід зазначити, що ідея ліквідації комерційної таємниці зовсім не нова, про це давно волають навіть її колишні апологети. Ось їх заклик: «Менеджери, благаю вас прийняти філософію найповнішої відкритості – оголошувати перед ринком інформацію про всі параметри і критерії, котрі слугують вам для внут-

рішнього користування» [10, с. 15–16]. Очевидно, такі зміни пов'язані із революцією у корпоративній звітності, назва якої – «звітність про вартість». Її суть полягає у наближенні до нової філософії оцінки результатів, де основу складає інтеграція головних нефінансових параметрів з фінансовими.

Цей підхід підтримує і С.Ф. Голов. Розкриваючи передумови формування глобальної системи обліку у своїй монографії, він виділив 12 моделей створення інформації [11, с. 387]. І чи не у кожній моделі йдеться не про розмежування управлінської і фінансової інформації, а навпаки – про їх поєднання, переплетення внутрішньої та зовнішньої звітності. Він наводить приклад моделі «перевороту у звітності про акціонерну вартість», у якій пропонується компаніям розкривати стратегічні напрями й цілі, проводити опис ринку, на якому діє бізнес, його конкурентну позицію на ринку та показники, що відображають ключові чинники вартості, які використовуються внутрішньо для моніторингу потенціалу бізнесу. По суті, – каже С.Ф. Голов, – такий підхід означає узгодження між зовнішньою та внутрішньою звітністю [11, с. 391]. Отож, застосування сучасних технічних засобів та інформаційних технологій, які йдуть шляхом збільшення прозорості облікової інформації, дозволить ліквідувати комерційну таємницю.

(6) *Консолідація балансів.* Одним із найкращих наслідків функціонування глобальної комп'ютерної мережі і обов'язкової реєстрації угод стане можливим групувати економічні дані різних суб'єктів на різних рівнях. Можна буде в консолідованому балансі ідентичні зобов'язання, що одночасно проходять у активі і пасиві, піддати взаємному скороченню [9, с. 692].

(8) *Реєстрація угод, що укладаються.* Використання ІСУ для реєстрації майбутніх подій дозволить користувачам витягувати із ІСУ інформаційний набір, який не можна було уявити за книжковою методологією обліку, наприклад: встановлювати, яка у певний день планувалася оплата; або, відштовхуючись від факту сплати, узнавати, коли вона була запланована. У результаті нової методології стає можливим за даними обліку визначати залишки грошових коштів в касі і на рахунках, а також залишки іншого майна, загалом усіх об'єктів бухгалтерського обліку – за станом на майбутні періоди [9, с. 696]. Звісно, такий підхід змінить ретроспективну облікову мето-

дологію на перспективну, коли через комп'ютеризований бухгалтерський облік можна побачити картину майбутнього: сальдо за рахунками стане можливим підрахувати не тільки на минулу або поточну дату, але й на будь-яку майбутню. Ось тут інформаційні технології стають фундаментом стратегічного чи креативного обліку, чого діюча облікова методологія не дозволяє робити в принципі.

Угода має реєструватися у всіх її сторін в нерозривній єдності. Це означає виконання принципу коллації – узгодженого відображення угоди в усіх сторін цієї угоди. Цей принцип дає змогу надати кожній угоді ідентифікатор, що полегшить контроль за господарською діяльністю суб'єктів. Тут виходить на поверхню ще один важливий наслідок ідентифікації угод – можливість встановлення історичного об'єкта, а через нього – вирішення питання диференціальної оцінки [9, с. 671]. Можна буде прослідкувати історію будь-якого продукту чи товару, що буде означати можливість встановлювати усі частини кінцевого продукту і оцінювати їх. Самі бухгалтерські записи будуть містити дані про всі складові об'єкту обліку навіть у розрізі їх минулих власників, а також інформацію про процеси, що відбувалися за весь період із цим об'єктом.

Така пропозиція, з одного боку, змінює методологію обліку, а з іншого, веде до важливого наслідку – сприяє полегшенню контролю за господарською діяльністю суб'єктів через прозорість інформації, яка у цих умовах разом із обліковими даними становитиме єдине ціле. Нарешті, тут є можливість вирішення питання диференціальної оцінки облікової інформації.

(9) Контроль за забезпеченням угоди. Система електронної реєстрації угод дозволить здійснювати таке планування господарської діяльності і такий контроль за нею, за якого укладання незабезпеченої угоди виявиться просто неможливим. Допоможе цьому та обставина, що угоди, які не можуть бути забезпечені, тобто не можуть бути виконані, не реєструються в ІСУ. Очевидно, що тут контраргументи не потрібні.

(11) Розірвання угод або зміна порядку здійснення угод. Тут йдеться про те, щоб примусити підприємців гарантовано розміщувати інформацію у відповідних, що контролюються державою, серверах можливо тільки одним способом: господарська операція має бути тотожна запису на сервері. Принцип: є бухгалтерський запис – є господарська операція, немає

бухгалтерського запису – немає господарської операції. Цей принцип вступає у протиріччя із *принципом реєстрації угод*, які здійснюються у письмовій формі. Тоді така форма буде замінена на електронну, за якої угоди будуть вважатися здійсненими в момент їх реєстрації у відповідних БД. Це узгоджується із зміною носія інформації при переході від книжкової до комп'ютерної форми обліку. Досягнення цього принципу в практиці дозволило б примусити суб'єктів обліку: (а) здійснювати тільки правомірні угоди; (б) реєструвати інформацію про здійснені угоди в повному обсязі; (в) реєструвати угоди вчасно.

(5) Необхідне технічне забезпечення. Виконання усіх перерахованих складових цього комплексу реформування методології обліку базується на необхідному технічному оснащенні. Таке оснащення представляє, на думку М.Ю.Медведева, певний Термінал, який би здійснював такі реєстрації угод, аналогію автор бачить у касових апаратах. Цей апарат реєструє дані в комп'ютерній БД, який працює в режимі реального часу. Термінал повинен проводити трансакції як юридичних, так і фізичних осіб. Термінал повинен забезпечувати ідентифікацію осіб (картки, паспорти, біометричні дані), що здійснюють угоду. Усе це може бути здійснено тільки за умови відміни готівки, замість якої будуть використовуватися електронні гроші [9, с. 686]. Звісно, з цим не можна не погодитися, оскільки, як уже зазначалося, саме готівка дозволяє процвітати тіньовій економіці. Тут важливим також є те, що ІСУ контрагентів повинні мати відомості про усіх посадових осіб, які мають право здійснювати угоди [9, с. 688]. Реєструватися із Терміналу мають не лише грошові перекази, але й будь-які інші господарські операції юридичних осіб.

На жаль, застосуванню такого Терміналу будуть чинити опір практикуючі суб'єкти господарської діяльності (далі – СГД), які й сьогодні відмовляються ставити навіть касові апарати, мотивуючи це тим, що вони не зможуть приховувати свою виручку. Вони заявляють, що навіть якщо їх примусять це зробити, то уже зараз вони думають над тим, як можна обдурювати касовий апарат. На жаль, процвітання корупції у тіньовій економіці повністю спотворило мислення людей, яке спрямовано лише на обдурювання усіх, щоб якомога більше заробити. Однак, як видно із запропонованої методології, технічний прогрес

може допомогти подолати навіть такого роду тенденції, зосередивши в єдиній комп'ютерній мережі усю облікову інформацію усіх суб'єктів господарської діяльності. Для цього усі угоди, первинні та інші документи, що реєструються у Терміналі, повинні мати стандартні електронні форми, тут також має бути стандартний набір бухгалтерських проводок, якими користувачі повинні уміти користуватися. Однак це приведе до відмови від участі у реєстрації угод бухгалтерів, змінивши їх професію, про що йдеться у блоці (18).

Дійсно, технічне забезпечення та комунікативні технології дають великі можливості працювати з інформацією у оперативному режимі, бо кожна господарська операція, як тільки вона була здійснена, зразу ж потрапляє у облікову систему через Термінал. А глобальна мережа Інтернет дає змогу працювати з базами даних навіть вдома, у готелі, у транспортних засобах, що привело до появи так званих віртуальних офісів.

(12) Декларування ціни товару. Автор тут вважає можливим зобов'язати суб'єкти оголошувати ціни через спосіб, який звучить так «немає заявленої ціни – немає угоди». Суть в наступному: якщо пропозиція на продаж товарів (виконання робіт, надання послуг) виставлена і визначені ціни – договір буде зареєстрований, в іншому випадку – він не буде укладеним. При цьому реєстрація угоди буде можлива лише в цінах, указаних в пропозиції [9, с. 705]. Очевидно, що СГД таке впровадження може не сподобатися, як і відміна готівкового обороту, як і повна реєстрація господарських операцій у Терміналі, але якщо колись суспільство дозріє, щоб це усе зробити для свого ж блага, то ця пропозиція є надзвичайно ефективною.

(13) Штрафні санкції. Важливою умовою функціонування ІСУ в умовах глобальної комп'ютерної мережі є вирішення проблеми зловмисників, які не розміщують інформацію на сервері. Практика показує, що із вимог законодавства виконуються лише ті, без яких сама підприємницька діяльність неможлива. Наприклад, підприємство отримує штраф, якщо в установлені терміни не надасть звітність для податкової інспекції. Але це стимулювання може і не спрацювати, якщо незаконні доходи перевищують можливі штрафи. Теоретично, працююче підприємство може і не надавати звітність [9, с. 685]. Тут автор робить цілком правильні висновки, які контраргуме-

нтів не потребують.

(18) Професія. Запропонована концепція комп'ютерного обліку міняє не лише методологію обліку майбутнього, а й професію бухгалтера, на місце якого автор пропонує привести облікових нотаріусів та креативних бухгалтерів. Перші необхідні для того, щоб в умовах постійного укладання угод, які стануть важливим об'єктом майбутнього комп'ютерного обліку, заключали не лише типові угоди, обумовлені нормами права; а й могли укладати угоди, які є нетиповими. Автор має на увазі угоди, які не завжди відповідають чітко визначеними інститутами права. У таких випадках саме нотаріуси як незацікавлена сторона із знанням нормативно-правового законодавства зможуть правильно скласти ту чи іншу угоду, яка й стане обліковим записом у запропонованій системі обліку [9, с.712]. Креативні бухгалтери будуть реалізовувати творчий облік, за яким обліковувати будуть усе те, що буде надходити із-за меж офіційного бухгалтерського обліку, який міститиметься у запропонованому Терміналі, чисто для отримання даних для аналізу, контролю, планування чи регулювання внутрішньої діяльності підприємства. На думку автора запропонованої концепції, креативні бухгалтери займуть особливу малочисельну касту з привілейованим положенням у суспільстві як працівники розумової праці самої високої проби [9, с. 713].

Отже, суцільна комп'ютеризація обліку веде до нового контраргументу – відмови від використання бухгалтерських кадрів, яких замінять різні алгоритми виконання обліку та технічні засоби, з одного боку. З іншого – нотаріуси та креативні бухгалтери. Очевидно, це викличе революцію у підготовці облікових кадрів, яким, можливо, це зовсім не потрібно. Проте віяння часу вимагатимуть зменшення кількості таких фахівців. Ті ж із них, хто залишиться, потребуватимуть повної перекваліфікації, щоб працювати в умовах цієї комп'ютеризованої форми обліку.

На утопічності своєї революційної комп'ютерної форми обліку наголошує і сам автор. Ось його контраргументи: по-перше, це посягання на особисту свободу людей, бо будь-яка інформація про суб'єкт є посяганням на нього; по-друге, справжнє реформування обліку викличе переворот у соціальній сфері, оскільки він залежить від суб'єктивних чинників (і офіційні органи, й самі бухгалтери), яким не завжди необхідне подібне реформування; по-третє, незворотні зміни в громадянському і податко-

вому праві: а) відміна готівки; б) обов'язкова нотаріальна реєстрація усіх угод за допомогою електронного запису; в) обов'язкове декларування товарів; д) відміна комерційної і службової таємниці тощо [9, с. 713–714]. З такими аргументами неможливо не погодитися.

ВИСНОВКИ

Усе виказане дозволяє зробити висновок, що комп'ютеризація обліку веде до великих змін, що торкнуться не лише практики та технології ведення обліку, а й його методології. По-перше, можна буде отримувати облікову інформацію в оперативному режимі із єдиної інтегрованої бази даних будь-яким користувачам, важливо, щоб вони уміли користуватися цими даними. По-друге, розміщення інформації в мережі Інтернет веде до повної її відкритості і доступності, тобто до втрати нею комерційної таємниці. По-третє, виникає можливість реального запровадження стратегічного та креативного видів обліку на основі майбутньої інформації. Нарешті, все це витіснить професію бухгалтера, замінивши її на дві нові – облікових нотаріусів та креативних бухгалтерів.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. **Івахненко С.** Сучасні інформаційні технології управління підприємством та бухгалтерія: проблеми і виклики // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 4. – С. 52–58.
2. **Кузнецова С.** Методологічні засади трансформації бухгалтерського обліку як напрям розвитку інформатизації суспільства // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – №7. – С. 23–27.
3. **Мних Є., Брадул О.** Концепція побудови комп'ютерної інформаційної системи обліку діяльності корпорацій // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – №4. – С.41–45.
4. **Кузьмінський Ю.** Оцінка ефективності впровадження інформаційних технологій у бухгалтерський облік // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 7. – С. 27–31.
5. **Костяник Н.** Розвиток форм обліку з використанням інформаційних комп'ютерних технологій // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 8. – С. 259–265.
6. **Сопко В.В.** Інформаційні технології в організації облікового процесу // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 1. – С. 205–211.
7. **Марченко Д.М.** Автоматизація бухгалтерського обліку як джерело зростання його ефективності // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 6. – С. 248–254.
8. **Сльозко Т.М., Шморгун Н.П.** До питання про роль інформаційних технологій у системі бухгалтерського обліку // Інформаційні системи і технології в економіці // Тези доповідей. Міжн. наук.-прак. конф. 3–4 березня 2011 р. – К., КНТЕУ, – 2011. – С. 283–285.
9. **Медведев М.Ю.** Общая теория учета: естественный, бухгалтерский и компьютерный методы. – М.: Изд. «Дело и сервис», 2001. – 752с.
10. **Экклз Роберт Дж., Герц Роберт Х., Кизан Э. Мэри, Филлипс Дейвид М.Х.** Революция в корпоративной отчетности: Как разговаривать с рынком капитала на языке стоимости, а не прибыли / Пер. с англ. Н. Барышниковой. – М.: «Олимп-Бизнес», 2002. – 400с.: ил.
11. **Голов С.Ф.** Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку [текст]: монографія / С.Ф. Голов; Міжнародний інститут менеджменту. – К.: МІМ; Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.

В статье показано, как под влиянием информационных технологий изменяется методология бухгалтерского учета и как из-за этого меняется процедура создания и предоставления учетной информации для пользователей.

Ключевые слова: информация, пользователи, методология учета, компьютеризация, информационные технологии.

In the article shows how under the influence of information technology is changing the accounting methodology, and because of this is changing the procedure of creating and providing accounting information for users.

Keywords: information, users, methodology accounting, computerization, information technology.